

Lasten kirjasto N:o 6

Lähetyskirjakaupan.

KILPAJUOKSU

ELI

HÄN VOITTI
RAKKAUDELLE

SUOMENNOS

Lähetyskirjakaupan
kustannuksella
Helsingissä

Luoto Kirjasto No. 6

KIRJALUOKSU

III

ITTIÖN NÄN
RAKKAUDELLA

SUOMEN

kirjasto

kirjasto

kirjasto

9

KILPAJUOKSU

ELI

HÄN VOITTI RAKKAUDELLA

SUOMENNOS

HELSINGISSÄ,
LÄHETYSKIRJAKAUPAN KUSTANNUKSELLA

OSAKEYHTIÖ KAUPPAKIRJAPAINO, HELSINKI. 1900

»i, äiti, meillä on ollut niin hauska!»

Näin huudahtaen Teuvo Weijola heittäytyi uupuneena ja hengästyneenä istumaan akkunan luona olevalle tuolille.

»Sehän oli hupaista kuulla, mutta mene nyt järjestämään pukuasi, ennenkun tulet teetä juomaan. Warmaankin nautimme ilolla jota-kin virvoketta tänä kuumana iltana.»

Rouva Weijola laski neulomuksen kädestään, kun Teuvo lähti huoneesta ja juoksi portaita ylös pieneen huoneeseensa.

»Poika-kultani», hän sanoi itsekseen. »Hän on niin innokas kaikissa töissään, että melkein vapisen ajatellessani hänen tulevaisuuttaan. Nyt kun hän on juuri lapsuuden ja nuorukaisijän rajalla, hän tarvitsisi enemmän kuin koskaan ennen isän huolellista hoitoa.»

Hän huokasi syvään, muistellessaan niitä levottomia laineita, jotka kuohuilivat heidän kotinsa ainoalla haudalla. Teuvon isä oli ai-

koja takaperin hukkunut mereen eräänä myrskyisenä yönä, sillä aikaa kun äiti tuuditti pientä poikaansa nukkumaan, aavistamatta, kuinka monet pitkät, yksinäiset vuodet seuraivat tätä kovaa myrskyä.

Teuvon reipas tulo huoneeseen keskeytti hänen kaitselmuksiansa. Hän oli väsynyt ja lämmin, nälissään ja janoissaan ja kaikkein ensiksi äiti antoi hänelle, mitä hän tarvitsi.

»No, millaista siellä oli tänä iltana? hän kysyi.

»Erinomaista, äiti! Kuinka toivoinkaan, että olisit ollut siellä, sillä minä olin nopein ja kestävin kaikista — minä voitin Martinkin! Uskon varmasti, että voitän ja sen toisetkin pojat uskovat.»

»Älä pidä niin paljon väliä siitä», äiti sanoi, jonka mielestä oli vaikea masentaa nuoren ja innokkaan poikansa mieltä. »En tahdo suinkaan masentaa mieltäsi, mutta juokse siksi, että se on sinulle höydyksi ja hyväksi eikä palkkaa saadaksesi.»

Ei suinkaan, äiti, tietysti ei», Teuvo vastasi huolimattomasti ja kertoi edelleen illan

tapahtumista. »Martti on ainoa toveri, jota todella pelkään», hän sanoi avomielisesti. »Hän on viidentoista vuotias, toista vuotta minua vanhempi ja väliin hän syöksee ihan hurjasti eteenpäin. Toivoisin, että minun ei tarvitsisi kilpailla hänen kanssansa, sillä minä vihaan häntä niin!»

Miksi?»

»Kaikki vihaavat häntä. En tiedä kuinka on, mutta koko koulussa ei ole ainoatakaan poikaa, joka sanoo yhtäkään hyvää sanaa hänestä. Hänellä on kaikellaisia kujeita ja ilkeyksiä ja varmaankin estäisimme häntä ottamasta osaa leikkeihimme, jos voisimme.»

»Se on hänelle itselleen hyväksi, että ette voi sitä tehdä», rouva Weijola sanoi. »Mutta sana »vihaaminen» ei minun mielestäni sovi käytettäväksi, poikaseni.»

»Sopii kyllä, kun on kysymys hänestä,» Teuvo väitti, puolustautuen innokkaasti kuten ainakin. »En usko, että *sinäkään* voisit hänestä pitää.»

Tämähän kuului hyvin vakuuttavalta, mutta rouva Weijola ei ollut huomautusta kuulevi-

naan, vaan kysyi: »Millainen hänen kotinsa on?»

»En oikein tiedä. Hänen äitinsä on kuollut ja hän pelkää kovasti isäänsä.»

»Onko hän ainoa lapsi?»

»Kai hänellä on sisarkin, mutta hän lie-nee koulussa jossakin muualla.»

»Lapsi raukka! Jos hänen täytyy peljätä omaa isäänsä, niin ei ihmekkään, jos hän on täynnä »kaikellaisia kujeita ja ilkeyksiä!» sanoi rouva Weijola säälien.

»Ole nyt hyvä ja pyydä Leenaa kattamaan pöydältä jos olet jo syönyt. Onhan nyt lasku-ilta.»

Lyhyt kevätpäivä lähöni loppuansa äidin ja pojan istuessa siinä kirjoihinsa syventyneinä. Kun kirjoitukset olivat päätetyt ja kirjat pantiin pois, rouva Weijola otti esille neulomuksensa ja sen näkeminen saattoi Teuvon ilosta huudahtamaan.

»Kuinka kaunista se tuleeekaan, äiti! Eikö sinunkin mielestäsi punainen ja valkoinen sovi hyvästi yhteen? Olen niin iloinen siitä, että valitsit minulle juuri nämät värit!»

»Puolen tunnin päästä kaikki on valmista», rouva Weijola sanoi hymyillen. »Sinä voit koettaa sitä tänä iltana, jotta saan nähdä, onko siinä korjaamista.»

Noin tuntia myöhemmin Teuvo tuli alas huoneestaan puettuna valkoisesta villakankaasta tehtyyn pukuun, jossa oli vaaleanpunaiset reunukset ja saman värinen vyö. Hänen äidillensä täytyy antaa anteeksi, että hän hie- man ylpeili nähdessään nuo tummat, sä- teilevät kasvot ja kauniin vartalon sekä kuinka hyvästi hänen työnsä oli onnistunut.

»En olisi koskaan voinut luulla, että se tulisi näyttämään niin hyvältä», hän sanoi ihmetellen. Epäilin jo melkein, tilaisinko näitä aineksia vai eikö, sillä velka on niin helposti tehty mutta se ei ole aina yhtä helposti mak- settu.»

Teuvo, joka lapsuudesta alkaen oli tottunut ymmärtämään, kuinka tärkeätä on, että ei joudu velkoihin, myönsi tämän. Hypittyänsä muuta mia kertoja huoneessa, suureksi vaaraksi pie- nille, pöydillä oleville koriste-esineille, hän sanoi hyvää yötä äidillensä ja meni ylös huoneeseensa.

Kilpajuoksu, jonka Teuvon koulutoverit olivat pääasiallisesti panneet toimeen, oli päätetty pidettäväksi vasta lauantai-iltana ja nyt oli tiistai-ilta; tämä tärkeä tapaus sattuisi siis vasta kolmen päivän perästä ja siksi Teuvo toivoi tulevansa jo paljoa taitavammaxi. Keskiyökohtana rouva Weijola istui käsityönsä ääressä odottaen Teuvoa kotiin. Tee oli valmista ja kello oli lyönyt kuusi, mutta Teuvoa ei näkynyt kotiin tulevaksi, vaikka hänen tavallinen kotiintulo-aikansa oli jo ohitse.

Toivon, että hän ei ole niin harjoituksiin innostunut, että hän unhottaisi ajan,» rouva Weijola ajatteli. »Hän tulee aina säännöllisesti. Toivon, että ei ole onnettomuus tapahtunut. Hän meni pöydän tykö ja ajatuksiansa haihduttaakseen hän alkoi levitellä voita leivälle. Mutta se ei auttanut. Neljännestanti kului ja vaikka rouva Weijola kuinkakin koetti olla hätäilemättä, hän ei voinut kuitenkaan olla menemättä veräjälle ja vilkaisematta maantielle.

Mutta Teuvoa ei näkynyt. Hän aikoi juuri mennä sisään, kun vaunut vyöryivät sinne päin maantiellä. Waunut ja Teuvo tietystikkään

eivät kuuluneet yhteen muuta kuin hänen ajatuksissaan; kuitenkin hän jäi siihen katsomaan, kunnes tunsu tohtorin vaunut ja siinä olevat.

Hänen pelkonsa ei ollut turha. Teuvo istui tohtorin vieressä hyvin kalpeana ja aivan toisen näköisenä kuin ulos mennessä.

Mitä olikaan tapahtunut? Tohtori Blake, rouva Weijolan ja koko kylän hyvä ystävä vastasi siihen pian.

»Älkää säikähtykö», hän sanoi ystävällisesti, heidän ajaessaan pihaan. »Se ei ole niin vaarallista — hän on vain nyrjäyttänyt jalkansa.»

»*Wain!*» Mutta Teuvon kalpeat kasvot, jotka äidin levottomuuden poistamiseksi koettivat hymyillä, antoivat kuitenkin aivan toisen merkityksen näille sanoille.

Tohtori Blake heitti ohjokset poikki päin hevosen selkään ja melkein nosti Teuvon vaunuista.

Se ei ole niin vaarallista, äiti; älä näytä niin levottomalta», hän sanoi. »Jos tahdotte olla niin hyvä ja taluttaa minua, herra toh-

tori, niin »—. Lauseen loppu oli tuskan huuto, kun loukkaantunut jalka notkui taakansa alla. Hänen äitinsä kasvot näkyivät katoavan hämärään, hän pyörtyi ja avatessaan silmänsä hän lepäsi salin sohvalla.

Siellä oli todellakin vaikea maata heidän jäähdyttäessään hänen kuumaa otsaansa vedellä ja hajuvedellä; mutta hänen täytyi suostua siihen ja tohtorin tarkastamiseen sekä pöhöttyneen jalan sitomiseen.

Yksi ajatus oli hänelle kuitenkin selkeä ja selvä.

»Minä sanon teille, tohtori Blake, että teidän täytyy parantaa minut lauantai-illaksi, sillä te tiedätte, että meillä on silloin kilpa-juoksu ja minun *täytyy* saada juosta.»

Tohtori pudisti päätänsä ystävällisesti.

»En usko sen voivan tulla kysymykseen, rakas poikani. Sinun täytyy maata aivan rauhassa ainakin viikon.»

»Oi, herra tohtori.»

Teuvo käänsi pois kasvonsa, jotta kukaan ei huomaisi hänen liikutustansa. Rouva Weijola joutui hänen avukseen.

»Tänä iltana ei saa puhua sanaakaan lauantaista», hän sanoi. »Sinun tulee nyt juoda teetä ja minä toivon, että tohtori Blake myöskin juo kupin teetä.»

»Ei kiitos rouva Weijola. Nyt minun pitäisi oleman jo puolivälissä Appletoniin. En saa enään viipyä täällä hetkeäkään, sillä silloin hevonen taitaa jättää minun. Hyvästi, Teuvo, huomen aamulla tulen taas tänne ja silloin neuvotellaan asiasta.«

Teuvo katsoi tohtorin jälkeen, kun hän meni ovesta ulos, puutarhan polkua pitkin pihalle, nousi vaunuihin ja ajoi sieltä. Senjälkestä hän alkoi syödä voileipää ja juoda teetä. Hänen äitinsä oli nostanut hänelle pienen pöydän sohvan viereen ja juotuansa toisen kupillisen teetä hän alkoi näyttää hieman iloisemmalta.

»Nyt sinun täytyy kertoa minulle, kuinka tämä tapahtui», rouva Weijola sanoi.

Teuvon kasvot synkistyivät.

»En tiedä, tahdonko kertoa sitä sinullekaan; äiti; mutta ethän kerro sitä koskaan kellekkään?»

»En suinkaan», rouva Weijola vastasi, joka oli tottunut kaikellaisiin koulusalaisuuksiin.

»Katsohan, äiti, melkein kaikki pojat olivat menneet kotiin, paitsi Martti ja minä. Me harjottelimme, ja minä aioin joka hetki mennä kotiin, sillä arvasin, että kello oli jo paljon. Toivon, että olisin aikaisemmin lähtenyt. Mutta oli niin hauskaa koettaa aina sivuta häntä juoksussa ja hän oli synkeän näköinen, kuin ukkospilvi. Warmaankin olin tietämätteni väsynyt, sillä viime kerralla juostessani hänen ohitsensa hän syöksi eteenpäin niin äkkiä, että hän melkein kosketti minua ja minä kaaduin. En voinut aavistaa, että olin loukkaantunut ja hän juoksi edelleen. Mutta koettaessani nousta ylös en päässytäkään ja minä huusin luokseni ne harvat pojat, jotka vielä olivat jälellä. Tohtori Blake ajoi juuri silloin ohitse, pojat pyysivät häntä pysähtymään ja siten hän kyyditsi minun kotiin. Muuta en tiedä.»

Eräs Teuvon toveri tuli nyt lausumaan osanottonsa ja rouva Weijola jätti heidät kahden kesken, sillä hän ajatteli, että hänelle olisi huojennus saada puhutella ikäistänsä.

Jo aamulla tohtori tuli sinne lupauksensa mukaan; mutta hän ei voinut muuta kuin vahvistaa, minkä hän oli sanonut edellisenä päivänä. Oli viipyvä vielä monta päivää ennenkun Teuvo kykenisi juoksemaan.

Pojat tulivat joka päivä kuulustelemaan kuinka Teuvo jaksoi. Turhaa lienee mainita, että Martti ei tullut häntä lohduttamaan ja että jo hänen nimensäkin nainitseminen saattoi Teuvon pahoille mielin.

Kun rouva Weijola aikaisin perjantai-aamuna tuli Teuvon huoneeseen, liikkui hän levottomana vuoteellaan ja vuoteen vieressä lattialla oli avoin kirja,

»Tahdotko tämän?» äiti sanoi, nostaen kirjan lattialta. Hän huomasi sen olevan syntymäpäiväkirjan, jossa oli raamatunlause joka vuoden päivälle. Hän oli itse antanut sen Teuville syntymäpäivälahjaksi.

»Ei kiitos, äiti», hän vastasi ärtyisesti.

»Olen jo lukenut sitä tänä päivänä ja toivoisin, että tuollaisia kirjoja ei olisi olemassakaan.»

Mutta olisivathan nuo lauseet kuitenkin samat ja lukisithan ne kuitenkin Raamatusta», äiti sanoi, ihmetellen hänen viimeistä toivomustansa.

»Niin on, mutta silloin niitä ei tarvitsisi ajatella niin paljon», Teuvo sanoi.

»Se ei auttaisi, poikani. Mikä lause on niin huolestuttanut sinua tänä päivänä?»

Se ei *vaivannut* minua, äiti», Teuvo sanoi, käyttäen juuri sitä sanaa, mikä parhaiten kuvaisi hänen tunteitaan. »Kai se värsy on vielä jäljellä, mutta ole hyvä ja älä lue sitä ääneesi, sillä minä olen saanut siitä ihan tarpeekseni.» Hän käänsi kärsimättömän näköisenä päänsä pois ja rouva Weijola avasi kirjan ja luki senpäiväisen lauseen.

»Mutta olkaat keskenänne ystävälliset ja laupiaat ja anteeksi antakaat toinen toisellenne, niinkuin Jumala Kristuksen kautta anteeksi antanut on.» Eph. 4:32.

»Ja kärsikää toinen toistanne ja anteeksi antakaat toinen toisellenne, jos jollakin on kannetta toista vastaan; niinkuin myös Kris-

tus teille on anteeksi antanut, niin myös tekin tehkäät.» Kol. 3:13.

«Älä anna auringon laskea vihasi ylitse!»

Rouva Weijola oli ymmärtäväinen äiti. Hän laski kirjan päänalaiselle ja sanoi, että hän menisi valmistamaan aamiaista, jättäen Teuvon omihin mietteihinsä. Senjällestä hän ei puhnut mitään asiasta koko päivänä, ennenkun Teuvo itse rupesi puhumaan siitä.

Oli ilta. Teuvo lepäsi sohvalla avonaisen akkunan vieressä. Rouva Weijola oli käynyt puutarhassa noukkimassa muutamia kevät-kukkia. Teuvo makasi hetkisen ja katseli äitiä, hänen järjestäessään samettikukkia, liljoja ja lemmenkukkia pöydällä oleviin kukkaislaseihin.

Äkkiä Teuvo huudahti vilkkaasti, kuten ainakin: »Äiti, luuletko, että on pakko aina elää tavalla, kuin Raamatussa sanotaan? En tarkoita juuri niinkään, mutta onhan väliin sellaisia tilaisuuksia joissa ei voi tehdä Raamatun mukaan?»

«Eikö aina tarkoiteta, mitä siinä sanotaan?»
rouva Weijola sanoi tyynesti.

»Siinä tapauksessa uskon, että se on väliin liiaksi ankara.»

»Luulen kyllä, että sotilaat pitävät saami-ansa käskyjä liiaksi ankarina väliin.»

»Mutta otaksu, että he saavat käskyn, jota eivät voi totella.»

»En usko, että yksikään sotapäällikkö, joka vähäisenkään ymmärtää virkaansa, voi antaa sellaista käskyä. Meidän päällikkömme ei voi erehtyä, Teuvo.»

Poika liikkui levottomana vuoteellaan.

»Sinä kai tarkoitat, että sinusta tuntuu siltä, kuin emme voisi kaikkia käskyjä totella?»

Teuvo nyökkäytti päätään,

»Mutta meille suodaan aina voima noudattamaan käskyä samalla, kun se annetaan. Muista, että totteleminen on sotilaan ensimmäinen velvollisuus.»

»En voi, äiti, en tässä asiassa.»

»Mutta Hän voi, jos jätät kaiken Hänelle.»

Äiti ei katsonut Teuvoon, vaan järjesteli edelleen kukkasiaan. Vieläkin kerta tämä keskustelu katkesi.

Taistelu oli kova, kuten monet muutkin taistelut, joita heikoissa sydämissämme käydään. Lopulta oikeus voitti ja vääryyden täytyi väistyä taistelutantereelta, kuten ainakin, kun »uskon hyvä kilvoitus kilvoitellaan».

Äiti ymmärsi tämän illempänä, kun Teuvo sanomattoman iloisena sanoi: »Oletko niin hyvä ja annat minulle tuon pienen kirjan — en pelkää sitä enään.»

Mutta työ ei ollut vielä päätetty.

Muutamat hänen toverinsa tapasivat aina illoin tulla juttelemaan päivän tapahtumista ja etenkin kilpajuoksua koskevista asioista.

Tavattoman pitkän keskustelun jälestä samana iltana rouva Weijola kuuli Teuvon kiihkeällä äänellä huutavan häntä tykönsä.

»Mikä nyt on, Teuvo?»

»Äiti, tahdothan neuvoa minua yhdessä asiassa. Pojat sanovat, että Martti varmasti saisi ainakin *yhden* palkinnon, mutta hänen isänsä ei tahdo ostaa pukua ja häntä hävetää olla toisella tavalla puettuna, kuin muut.»

»Poika-raukka, sepä on vaikeata hänelle.»

Teuvo punastui ja tiesi tuskin mitä sanoa tämän huomautuksen jälestä.

»Ja koska tohtori Blake sanoo, että minä en voi enään tänä kesänä ottaa osaa kilpailuihin, niin ajattelin, pitäisitkö pahana, jos lähettäisin pukuni Martille.»

Rouva Weijola kumartui alas suutelemaan häntä.

»Jumala siunatkoon sinua, lapsi-kultani.»
Enempää hän ei sanonut.

Teuvo alkoi kirjoittaa pientä kirjettä Martille ja sen kyhääminen oli hänestä erinomaisen vaikeata. Hän koetti useampia kertoja turhaan: väliin niissä oli hänen mielestensä liiaksi paljon, toiste liiaksi vähäisen sisältöä.

»Tahdotko lukea tämän, äiti?» hän sanoi viimein ojentaen hänelle viimeisen kokeensa.
»Luuletko, että tuo on hyvä? Martti pahastuu niin pian silloinkin, kun hän on hyväläkin mielellä.»

Teuvon kirje oli seuraava:

»Hyvä Martti!

Tahtoisin pyytää sinua tekemään minulle suuren palveluksen. Pidätkö pahana, jos lähe-

tän sinulle tämän puvun huomispäivän kilpailua varten? Äiti neuloi sen minulle, mutta kun en kuitenkaan kykene ottamaan osaa kilpailuihin tänä kesänä, niin minusta on ikävää, jos se jää käyttämättä. Toivon sinun suostuvan tekemään minulle sen ilon, että pukeudut siihen ja toivotan sinulle onnea ja paljon hauskuutta huomenna.

Ystäväsi:

Teuvo Weijola.»

Kirje pantiin vaatteitten kanssa siihen käättöön, mikä samana iltana lähetettiin palvelijattaren mukana Martin tykö. Hänelle sanottiin, että hän ei saisi jäädä odottamaan vastausta.

»Toivon, että hän ei pahastu», oli Teuvon viimeinen ajatus sinä iltana ja ensimmäinen hänen herätessään seuraavana aamuna.

Martista ei kuulunut mitään koko päivänä. Muutamat toiset pojat juoksivat siellä edes takaisin, kuin tuulispäät, mutta Teuvo oli liiaksi ujo kysyäkseen heiltä mitään suoranaisesti.

Ihanampaa ilmaa ei olisi voinut toivoa. Aurinko paistoi kirkkaana, hiljainen tuuli vaikutti suloisen viileyden ja pääskysset kiitelivät ilmassa ikäänkuin näyttääkseen, kuinka nopeasti niiden siivet liikkuivat, ihmisen kankeampiin lihaksiin nähden. Teuvon kirkkaat silmät samenivat hetkiseksi, juuri kuin illan kilpailun osanottajat innostuttavan torvisoiton puhaltaessa kulkivat läpi kylän.

Kuinka vähäisen taisivatkaan soittajat aavistaa, että nuo sotaiset säveleet, jotka olivat sointuneet ennen niin monen sodan alkamista, tänään herättivät niin surunvoittoisen vastakai'un nuoressa sydämissä, mikä vielä vuoti verta viimeisen taistelunsa perästä.

Sellaiset hetket haihtuvat. Mutta todellista voittoa seuraava rauha on pysyväinen.

Aurinko oli laskeutunut ja ilta alkoi hämärtää.

Teuvo makasi yksin ja ihmetteli, kuinka pian hän saisi kuulla jotakin kilpailusta, kun akkunalle koputettiin hiljaa.

Hän kääntyi äkkiä sinne päin. Martti seisoi akkunan takana, pää alaspäin painettuna.

»Halloo! Tule sisään! Tulethan?» Teuvo kysyi, koettaen nousta istumaan.

Martti totteli kehoitusta ja astui sisään. Hän oli arkivaatteissaan ja hyvin kalpea.

»Olen tullut tänne kiittämään sinua, Teuvo», hän sanoi puoli-ääneen. »Mutta en aikonut koskaan pukeutua siihen. Ai'oin lähettää puvun takaisin; mutta illan tullen en voinut pysyä kotona. Minä menin ja sain palkinnon, katso! Olen tuonut sen tänne sinulle, sillä *sinun* se oikeastaan on. Etkö ymmärtänyt, että *tahdoin* vahingoittaa sinua tuona iltana.

Nähtävästi hän uskoi, että Teuvo ei voinut aavistaa todellista asian laitaa ja kun Teuvo vain nyykäytti päätään, painui Martin pää alas ja hän puhkesi itkemään.

»Mikä konna olenkaan ollut?» hän nyykytti. Teuvo koetti lohduttaa entistä viholistansa. Yksinkertaisin ja katkonaisin sanoin hän koetti osoittaa, että me olemme kaikki syntiset ja luonnostamme pahat; hän pyysi Marttia menemään Jeesuksen tykö saamaan syntein anteeksi antamusta ja armoa.

»Emme voi mitään itsestämme, Martti», hän sanoi lopulta »Mutta äiti sanoo, että Herra tahtoo antaa Pyhän Henkensä auttamaan meitä, jos rukoilemme Häneltä sitä kaikesta sydämmestämme »

Syystä tai toisesta Martti Laakso siitä päivästä alkaen jätti huonot tapansa ja hänestä tuli todellinen kristitty.

Toiset pojat eivät voineet koskaan ymmärtää, kuinka hänestä ja Teuvosta taisi niin pian tulla niin hyvät ystävät.

Teuvo kun oli heidän suosikkinsa, he suosuivat unhottamaan mennyttä.

Martti pyysi hartaasti, mutta turhaan, että hän saisi antaa voittamansa kellon Teuvolle. Myöhemmin elämässään hän iloitsi sen omistamisesta, sillä se muistutti hänelle aina käännekohtaa hänen elämässään. Kenties rouva Weijolan rakastava olento myöskin suureksi osaksi vaikutti tuon muutoksen parempaan päin. Hän otti sekä Martin että hänen sisarensa, joka pian sen jälestä tuli koulusta kotiin, äidilliseen hoitoonsa.

Epäilemättä Teuvon sanat olivat todet hänen kietoessaan kätensä rouva Weijolan kaulaan ja sanoessaan: »Ei ihmekkään, että Martti on ollut niin kummallinen; eihän hänellä ole ollut sellaista hyvää, hellää äitiä, kuin minulla.»

HEHKUVIA HIILIÄ.

Juhana Berg asui vanhempineen kauniilla maatilalla. Talon läheisyydessä oli suuri lampi. Hänen Heikki serkkunsa oli antanut hänelle pienen laivan, mastoilla ja kaikilla hyvin varustetun, valmiin lammilla purjehtimaan. Juhana oli perustanut koulutoveriensa keskuudessa merimiesyhdistyksen, ja tämä oli nimitänyt hänet kapteeniksi. Lauantain iltapäivällä klo 3 piti poikien kokoontua laskemaan laivaa teloiltaan. Sinä aamuna nousi Juhani aikaisin vuoteeltaan. Oli ihana kevätpäivä. Juhana oli niin iloinen. Pelkkä ajatus iltapäivän huvista saattoi hänet hyppimään ilosta.

»Kuinka hauskaa», sanoi hän itseksensä pukeutuessaan. »Minulla on juuri aikaa juosta

ennen aamiaista lammille ja riiheen, missä minun laivani on piilossa, katsoakseni että kaikki on järjestyksessä.

Muutaman silmänräpäyksen perästä oli Juhana tiellä riiheen. Hän kiirehti sisälle sille paikalle, jonne laiva oli kätkeyty. Mutta kuinkä hän pelästyikään siitä, mitä hän näki. Laiva oli kyllä siinä, mutta sen mastot olivat poikki, purjeet revityt ja sen pohjaan oli lävistetty suuri reikä.

Juhana seiso i hetkisen tuskasta äänettömänä. Sitten huusi hän, vihasta hehkuvan punaisena: »Kyllä minä tiedän kuka tämän on tehnyt — se heittiö! Se on Ville, työnjohtajan poika. Hän on tehnyt sen kostaakseen, sentähden etten minä kutsunut häntä olemaan mukana, silloin kun vene piti laskehtaman lammille. Mutta kyllä maksan tämän hänelle, se on varma.»

Hän pani pois turmellun venheen, juoksi tietä alaspäin, kiinnitti nuoran polun yli ja piilottaui erään pensaan taa.

Samassa kuului askelia ja Juhana pilkisti piilopaikastaan nähdäkseen, jos se oli Ville.

Mutta se olikin sen sijaan hänen Heikki serkkunsa. Heikki oli kuitenkin henkilö, jota hän vähimmin halusi tällä hetkellä nähdä. Hän irroitti sentähden nuoran, veti sen luokseen ja piilottaautui hyvin pensaaseen toivossa, ett'ei tulisi nähdyksi. Mutta Heikin tarkka silmä oli jo huomannut hänet, ja Juhanan täytyi nyt orpanalleen kertoa kaikki. Hän lopetti kertomuksen näillä sanoilla: »Mutta ei se tee mitään, kyllä minä kostan.»

»Mitä sinä aijot tehdä?» kysyi Heikki.

»Niin, katsoppas, Ville kantaa joka aamu koria kaupunkiin ja nyt aijon minä antaa hänelle kuperkeikan tällä nuoralla ja silloin särkyvät kaikki munat.»

Juhana, joka aivan tunsi ettei tämä ollut oikein, odotti saavansa vanhemmalta serkultaan vakavan nuhteen. Hän hämmästyi suuresti kun tämä aivan levollisesti sanoi: »Ville ansaitsee varoituksen. Mutta se, jota sinä olet ajatellut on tyhmä poikainkuje. Minä voin sanoa sinulle paremman tavan.»

»Mitä sitten!» huudahti Juhana innokkaasti. iloissaan siitä, että Heikki tuntui hyväksyvän hänen kostontuumansa.

»Mitenkähän olisi», jatkoi Heikki, »jos panisi muutamia tulisia hiiliä hänen päänsä päälle».

»Mitä, polttaako häntä!» huudahti Juhana, melkein hämillään sellaisesta ehdotuksesta. Hän ei voinut uskoa että hänen ymmärtäväinen serkkunsa voi tarkoittaa jotain sellaista.

Heikki kosketti pikaisesti Juhanan päätä.

»Hyvä!» huudahti Juhana ja taputti käsiään. »Nyt minä ymmärrän sinut Heikki. Sinä tarkoitat todellisia hiiliä, jotka tuntuvat. Kerro nyt jo kiireesti, kuinka minä saan hiilet hänen päälleen.»

Levollisesti ja vakavasti lausui Heikki: »Jos sinun vihamiehes isoo, niin ruoki häntä, jos hän janoo, niin juota häntä; sillä jos sinä tämän teet, niin sinä kokoat tuliset hiilet hänen päänsä päälle. Älä salli pahan itseäsi voittaa, vaan voita paha hyvällä. Niin on Jumala itse opettanut meidät vihollisiamme kohtelemaan. Ja minä uskon, että se on paras rangaistus, mitä voit Villelle keksiä.»

Voimme helposti ajatella, mikä taistelu

Juhanan sydämissä Heikin puhuessa syntyi. »Ei, ei,» sanoi hän lopuksi, »eihän se ole mikään rangaistus».

»Koeta sitä vain kertakin», pyysi Heikki. »Ole ystävällinen Villelle. Ja minä olen varma siitä, että hän on tunteva itsensä onnettomaksi ja katuva sitä, mitä hän on tehnyt.»

Juhana ei ollut vieras niille totuuksille, joita Heikki oli lausunut. Sekä vanhemmiltaan että sunnuntaikoulussa oli hän ne kuulut. Herran henki oli usein kolkuttanut hänen sydämmelleen ja hän oli koettanut seurata sen ääntä. Mutta tällä hetkellä, kun hän oli kiukustunut, ei hän kuunnellut varoittavaa ääntä, vaan huusi katkerasti: »Heikki, olet pettänyt minut. Sinä puhuit tulisista hiilistä. Eivätkä tuollaiset hiilet voi polttaa!»

»Sinä erehdyt», sanoi Heikki. »Minä tiedän tuollaisten hiilten polttaneen poroksi kauteuden, kostonhalun, vihan ja muuta sellaista ja tehneen monta vastahakoista sydäntä aivan lämpimäksi ja rakastavaiseksi.»

Juhana huokasi. Mutta vihdoinkin sanoi hän: »No, sano minulle sitten joku hyvä

hiili, jonka voisin panna Villen päälle, niin tahdon ajatella asiaa.»

»Sinähän tiedät», jatkoi Heikki, että Ville on köyhä poika. Hänen isällään ei ole varaa ostaa hänelle kirjoja, vaikka hän pitää paljon lukemisesta. Mutta sinulla on monta hyvää ja hupaista kirjaa. Ajatteleppas, jos sinä nyt — mutta minä en ehdoita mitään. Tuumi asiaa. Voithan itse etsiä hiilesi.»

Näin erosivat serkukset.

Ennenkuin Juhana oli ehtinyt koota ajatuksensa, sai hän nähdä Villen tulevan kanttaen toisessa kädessään munakoppaa ja maitopulloa toisessa. »Mikä rätinä siitä syntyisikään, jos hän kaiken tuon kanssa putoaisi nuoran yli» — näin kuiskasi kiusaaja salavieokkaasti Juhanan korvaan. Mutta Herran sana oli saanut voiton hänen sydämessään, hän pudisti pois ilkeän ajatuksen ja iloitsi siitä, että nuora oli hänen taskussaan.

Kun Ville näki Juhanan, säpsähti hän ja näytti hämmästyneeltä. Mutta Juhana meni hänen luokseen ja sanoi:

»Onko sinulla nyt aikaa lukea jotakin, Ville?»

»Kyllä joskus, kun olen ajanut lehmät kotiin ja lopettanut työni», vastasi Ville hämillään. »Mutta minulla ei ole mitään kirjoja, joita lukea. Sillä minä olen lukenut läpi jok'ikisen kirjan, mitä meillä on kotona.

»Pitäisitköhän sinä minun uudesta kirjastani matkakertomuksineen», kysäsi Juhana yhä ystävällisemmällä äänellä.

Villen silmät loistivat. Saanko minä, saanko minä todella lainata sitä? Minä pidän sitä niin varovasti.»

»Kyllä sinä saat», sanoi Juhana. »Ja on minulla muutamia muitakin kirjoja, joita ehkä tahtoisit lukea.»

Juhanan ystävällisyys koski syvästi Villen sydämmeen. Hän tunsu itsensä aivan masennetuksi tietoisuudessaan tekemästään pahasta. Häpeän puna peitti hänen kasvonsa eikä hän voinut vastata sanaakaan.

»Tuo hiili polttaa!» myhähti Juhana itseksensä, kun hän iloisena ja onnellisena kostonhalunsa voittamisesta palasi kotiin.

Kun pojat iltapäivällä tulivat riihelle, oli Ville ennen heitä siellä, innokkaasti, työs-

kennellen venettä korjatakseen. Nähdessään Juhanan, meni hän hänen luokseen, tunnusti avomielisesti olleensa juuri se, joka niin pahoin turmeli veneen ja pyysi Juhanalta sydämmellisesti anteeksi. Tämä oli ilon hetki Juhanalle. Pojat auttoivat nyt toisiaan saadakseen veneen kuntoon. Pian oli se järjestyksessä ja pantiin yleisellä riemulla lammelle, jossa se sai tehdä pitkän ja onnellisen matkan.

Illalla ennenkuin Juhana meni levolle, kertoi hän rakkaalle äidilleen päivän kokemukset. Kuinka iloiseksi tulikaan äiti voitosta, jonka hänen poikansa oli saavuttanut kostonhalustaan. He polvistuivat nyt yhdessä. Sydämmellisesti kiitti hurskas äiti Jumalaa Hänen armostaan ja avustaan ja rukoili Häntä antamaan rakastetulle pojalle lempeän, anteeksi antavan mielen, niin että tämä aina voisi voittaa pahan hyvällä.

»Jos sinun vihamiehes isoo, niin ravitse häntä leivällä: jos hän janoo, niin juota häntä vedellä; sillä sinä kokoot hiilet hänen päänsä päälle, ja Herra palkitsee sen sinulle.

Sananl. 25: 21, 22.

...
Helsingissä on ilmestynyt:

Lasten kirjasto:

- No 1. Kallioveikon lako. Hinta 10 p.
No 2. Varpunen. Hinta 10 p.
No 3. Pieni sankari y. m. Hinta 10 p.
No 4. Jenny Willis y. m. Hinta 10 p.
No 5. Leena Mäntö on hyvä hengelmä y. m.
Hinta 10 p.
No 6. Hiljaisuuden eli Minä voitti rakkauden.
Hinta 10 p.

Nuorten kirjasto.

- No 1. Kaksi lasta, jotka eivät tuisseet.
Hinta 10 p.
No 2. Pieni keuhko sairasta ja isänsä.
Hinta 10 p.
No 3. Olo Uskollinen kuolemasta tuli elin.
Päivien voitto. Hinta 10 p.
No 4. Joulun metsämöykki. Hinta 10 p.
No 5. Herran tähden. Hinta 10 p.

Hinta 10 penniä.

Lähetyskirjakaupan kustannuksella
Helsingissä on ilmestynyt:

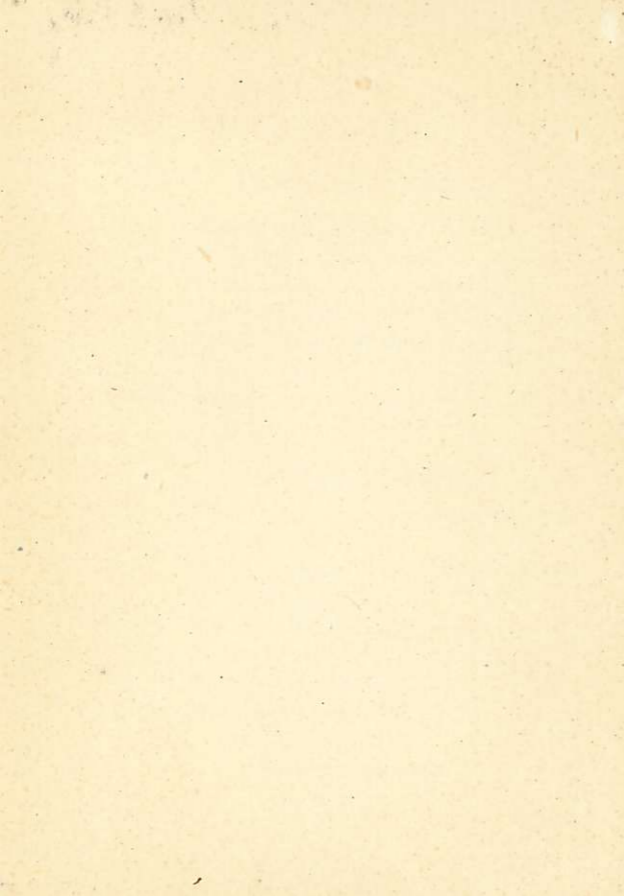
Lasten kirjasto:

- N:o 1. **Kallisarvoinen teko.** Hinta 10 p.
N:o 2. **Varpuset.** Hinta 10 p.
N:o 3. **Pieni sankari y. m.** Hinta 10 p.
N:o 4. **Jenny Willis y. m.** Hinta 10 p.
N:o 5. **Leena Muorr** eli hyvä hengetär y. m.
Hinta 15 p.
N:o 6. **Kilpajuoksu** eli Hän voitti rakkau-
della. Hinta 15 p.

Nuorison kirjasto.

- N:o 1. **Kaksi lasta, jotka etsivät taivasta.**
Hiuta 30 p.
N:o 2. **Pieni kengän harjaaja ja laulaja.**
Hinta 20 p.
N:o 3. **Ole Uskollinen kuolemaan asti** eli
Paavon voitto. Hinta 40 p.
N:o 4. **Joulu metsämökissä.** Hinta 25 p.
N:o 5. **Herran tähden.** Hinta

Hinta 15 penniä.

Suom. last. kirj. 5.
Lasten

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 2160

x

